1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 183. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 3-го ЖОВТНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, OCTOBER 3, 1973 No. 183. VOL. LXXX

ВОЛОДИМИР ЮРКОВСЬКИЙ ПОЖЕРТВУВАВ $100,000 НА СТИПЕНДІЇ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ В ГАРВАРДІ

Ню Йорк. — Головна Екзекутива Фонду Катедр Українознавства інформує: у понеділок 24-го вересня до рекордового секретаря Гарвардської Корпорації в Кембридж, Масс., завітав наш громадянин Володимир Юрковський з Ню Йорку і передав на його руки СТО ТИСЯЧ дол., призначаючи їх на стипендійну фундацію для українських студій в Гарвардському університеті. Здивування секретаря Гарварду перемінилося в подив, як на його запит для певности щодо бажання пожертвувати таку велику суму п. Юрковський твердо заявив: я знаю, що я роблю; передаю доробок свого життя на те, що вважаю за одну з найкращих цілей.

І так, в Гарварді встановлений стипендійний фонд ім. Володимира Юрковського в пам'ять його предків: Онуфрія Білоуса-Юрковського (батько), Петронелі Тхоржевської-Юрковської (мати), Тимотея Білоуса (дідо, по лінії батька), Катерини Довгоухів-Білоус (бабка, по лінії батька), Яна К. Тхоржевського (дідо, по лінії матері і польський шляхтич), Домініки Левицької Тхоржевської (бабка, по лінії матері). Ця бабка була дочкою Ольги Левицької і о. каноніка Володимира Левицького, який був духовним опікуном родини князя Сапіги в Чорткові і Білобожниці, Західня Україна.

Володимир Юрковський живе в Ню Йорку. Родився 6 листопада 1887 р. в Мушкатівці, повіт Борщів. До Америки приїхав в 1907 р. Служив в Американській Армії, з якої був звільнений з почестями в 1918 р.

У своєму завіщанні вимагає скромного похорону, без жодних квітів; просить прикрити домовину українським і американським прапорами. Ціле своє життя любив Україну і для українських справ та українських людей завжди безкорисно і жертвенно трудився. Живе дуже скромно. Живо цікавиться життям української спільноти.

Стипендія його імени в Гарварді встановлена на постійно. Прихід із зложеного капіталу служитиме для фінансової допомоги студентам (аспірантам), докторським кандидатам, чи науковим дослідникам Гарвардського Центру Українських Студій. Першенство матимуть ті студенти, чи науковці, студії і досліди, яких будуть в ділянці Шевченкознавства. Остаточне рішення про уділення стипендії ім. Володимира Юрковського западатиме більшістю голосів членів Комітету Українських Студій (чи опісля професорів, які очолять три катедри україніки в Гарварді і замінять своїми компетенціями і повновластьми теперішній Комітет) як також членами дирекції Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету на окремому, для цієї цілі скликаному засіданні.

Звідомлення про встановлення стипендії ім. В. Юрковського буде друковане в кожнорічних виданнях: „Оффішел Реджістер оф Гарвард Юніверсіти", отже ім'я цього Мецената житиме вічно — сказано в повідомленні ФКУ.

Володимир Юрковський

Сенат проголосував 20.9 більйона долярів на заготівлю нової зброї

Вашингтон. — У понеділок, 1-го жовтня, Сенат проголосував призначити 20.9 більйона долярів на заготівлю нової зброї та на військові досліди протягом цього бюджетового року. Хоч ця сума є на 1 більйон менша від тієї, яку запропонував Білий Дім, голосування Сенату над цим законопроєктом взагальному представляє перемогу Білого Дому. Сенат також відкинув пропозицію, щоб зредукувати оборонний бюджет на 500 мільйонів долярів та дав свою згоду на заготовлення всіх родів зброї, які були запропоновані Урядом президента Ніксона. 91 сенаторів голосувало за призначення 20.9 більйона долярів, а 7 голосувало проти. Одинокою програю Білого Дому було, що сенатський законопроєкт також пропонує зредукувати збройні сили на 156,000 вояків із загального числа, яке виносить 2,232,900, та до кінця 1975-го року відкликати із закордону 110,000 американських вояків.

У 80-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНС 1973 РОКУ

ДО 31-ГО СЕРПНЯ ПРИЄДНАНО НОВИХ ЧЛЕНІВ	2,556
ВПРОДОВЖ ВЕРЕСНЯ ПРИЄДНАНО	400
РАЗОМ ДО КІНЦЯ ВЕРЕСНЯ	2,956

Впродовж вересня надіслали до Головної Канцелярії по 3 і більше аплікацій нових членів наступні організатори та секретарі Відділів:

Ольга Осередчук (В. 37 і 234) — 17 аплікацій нових членів, Василь Оріховський (В. 66, 271, 316 і 437) — 14, Василь Дідюк (В. 418, 468 і 478) — 13, Василь Попович (В. 367) — 12, Василь Колодій (В. 191) — 11, Анна Гнатюк (В. 37) — 10, Михайло Хомин (В. 32) — 9, Йосиф Ярема (В. 372) — 8, Квітка Стецюк (В. 25) — 7, Степан Гавриш (В. 42, 83 і 414) — 7, Роман Татарський (В. 94) — 7, Омелян Твардовський (В. 214) — 7, Богдан Дейчаківський (233) — 7, Дарія Оріховська (В. 353) — 7, Ярослав Лебідь (В. 32) — 6, Петро Головачук (В. 42) — 6, Карло Кобіто (В. 121) — 6, Іван Пригода (В. 200 і 361) — 6, Петро Ліщак (В. 230) — 6, Анна Ремік (В. 238) — 6, Олександра Яворська (В. 344) — 6, Михаїл Семків (В. 379) — 6, Іван Гулич (В. 101) — 5, Андрій Іванюк (В. 106) — 5, Степан Муха (В. 147) — 5, д-р Михайло Снігурович (В. 277 і 414) — 5, Іван Малко (В. 320) — 5, інж. Анатолій Дорошенко (В. 114) — 4, Галина Гаврилюк (В. 170) — 4, д-р Василь Палідвор (В. 204) — 4, Андронік Копистянський (В. 327) — 4, Яків Бурій (В. 402) — 4, Богдан Зорич (В. 432) — 4, Лев Вовк (В. 444) — 4; по 3 члени приєднали — Микола Хоманчук (В. 5), Гелен Олек (В. 22), Ольга Маліщак (В. 29), Іван Кравчишин (В. 35), Анна Гарас (В. 47), Мирослав Демчук (В. 76), Ярослав Леськів (В. 133), Петро Врублівський (В. 301), Володимир Гавриляк (В. 316), Степан Глоговський (В. 346), Марія Макар (В. 348), Михайло Захарко (В. 349) і Віра Ваніт (В. 473).

Е. Річардсон заперечує твердження віцепрезидента Еґню

Вашингтон. — У понеділок, 1-го жовтня, генеральний прокуратор Елліот Річардсон запевнив президента Ніксона, що Генрі Петерсен, асистент генерального прокуратора, не був джерелом нелеґального продіставання назовні інформацій про справу віцепрезидента Спіро Еґню. У суботу, 29-го вересня, промовляючи на конвенції Крайової Федерації Республіканських Жінок, Віцепрезидент таврував Петерсена, хоч не назвав його поіменно, за нелеґальне передавання назовні інформацій про його справу. Еґню твердив, що асистент генерального прокуратора, який, на думку Еґню, не вив'язався задовільно зі своїх обов'язків під час судового розгляду Вотерґейтської афери, тепер старається віднискати свій престиж, вибираючи Віцепрезидента за свій „трофей". Атака Віцепрезидента на Петерсена була викликана новинкою, переданою телевійною та радіовою сіткою Сі-Бі-Ес, за якою Петерсон мав нібито сказати неназваній особі, що Департамент справедливости має всі потрібні докази для засудження Еґню. Заявляючи, що Петерсон не був джерелом цієї інформації та що він в цій справі не говорив з будь-якими кореспондентами, генеральний прокуратор Річардсон назвав свого асистента заслуженим урядовим адвокатом, якого шанують всі співпрацівники.

ШИРОКО РОЗГОРТАЄТЬСЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНС

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ПАССЕЙКСЬКОЇ ОКРУГИ

Пассейк, Н.Дж. — Округа Українського Народного Союзу з осідком в Пассейку відбула свої організаційні наради минулої суботи, 29-го вересня, в приміщеннях Української Централі. Проводив нарадами голова Округи Іван Хомко, секретарював Василь Марущак. Іван Хомко дав короткий огляд цьогорічної праці Округи, до якої належала участь у влаштованому спільно з іншими Округами стейту бенкеті з нагоди 80-річчя „Свободи" в Джерзі Ситі, участь у стейтовому Дні УНСоюзу в Бавнд Бруку та ін. Приявна на нарадах головна касирка мґр Уляна Дячук зробила підсумки дотеперішніх організаціних здобутків Округи, окремо згадавши заслуженого довголітнього організатора і секретаря 42-го Відділу П. Головачука, який в цьому році вже приєднав 25 нових членів. Друге місце в організації нових членів в Окрузі займає 182-ий Відділ із секретарем Гр. Клименком, який здобув вісім нових членів. Доповідачка звернула окрему увагу на факт, що наші члени і громадяни не мають достатнього забезпечення і аж надто часто трапляються випадки великої недолі родини після смерти її голови. Тому то УНСоюз в найкращому інтересі наших громадян і їх родин дбає не тільки про будь-яке, але також і достатнє забезпечення. В дискусії, в якій забирали слово пп. Войтів, Бакалець, Блиха, Шраменко, Марущак та інші заторкнено ряд актуальних союзових та громадських справ.

ОРГАНІЗАЦІЙНА НАРАДА В ВІЛКС БЕРРІ

Організаційна нарада, присвячена піврічній, передконвенційній кампанії за збільшення числа членів УНС, відбулася 22 вересня в Вілкс Беррі в Українсько-Американському Клюбі. Відкриваючи збори, голова Округи мґр Роман Дяків привітав представника Екзекутиви, заступника гол. предсідника проф. Івана Телюка та представників Відділів УНС з Едвардсвіллу, Нантікоку, Бресляв і Вілкс Беррі. Після відчитання протоколу секретарем Округи п. Стефурином, голова Округи мґр Р. Дяків з'ясував стан Округи із дотеперішньої організаційної кампанії, звертаючи зокрема увагу на спеціяльні організаційні обставини Округи, де не було численного

(Закінчення на стор. 4-ій)

Ізраїль започаткував в Европі протиарабську акцію

Штрасбурґ, Франція. — Захоплення арабськими терористами на австрійсько-чехо-словацькому кордоні трьох жидівських еміґрантів з СССР і використання їх як закладників з метою добитися від австрійського уряду закриття транзитного табору для жидівських еміґрантів в Австрії ускладнило не тільки австро-ізраїльські відносини, а й знайшло відгук на міжнародній арені. Ізраїльські чинники відразу розпочали широко закроєну дипломатичну акцію, намагаючися використати неґативне наставлення в світі до того роду терористичних актів. В цю акцію включалися Голда Меїр, прем'єр-міністер Ізраїля, яка зручно використала для цієї мети Консультативну асамблею Европейської Ради, на якій виступила з промовою 1-го жовтня. Голда Меїр підкреслила необхідність для всіх урядів об'єднати зусилля в боротьбі з тероризмом, що його практикують араби супроти безборонного населення, намагаючися добитися концесій з боку окремих урядів, які готові на такі концесії йти з гуманітарних мотивів. Терористичний акт в Австрії і вимога до австрійського уряду припинити всяку підтримку для жидівських еміґрантів є, за словами Голди Меїр, вчинком, якого уряди „не можуть толерувати". Коли якийсь уряд поступається терористам, щоб рятувати одне життя, „він відразу наражує життя багатьох інших. Відповіддю на це мусять бути заходи для суцільного викорінення тероризму. З терористами не можна робити ніяких домовлень". У зв'язку з тим, що австрійський уряд обіцяв терористам в заміну за звільнення закладників закрити транзитний табір для жидів, тобто пішов по лінії вимог терористів, на Австрію почався тиск з боку Ізраїлю і інших урядів, в тому ЗСА, це погодження під натиском терористів відкликати. З цією метою Голда Меїр вибралася до Відня, щоб там відбути наради з австрійським урядом і запевнити австрійську допомогу для жидівських еміґрантів з СССР. Знову ж з боку Палестинського Визвольного Фронту опубліковано вимогу до Австрії закрити транзитний табор згідно з домовленням. З такою ж вимогою звернувся до австрійського уряду представник Єгипту, пропонуючи, щоб Австрія дотримала обіцянки, яку її уряд дав арабським терористам.

СССР і Юґославія заповідають „покращання взаємин"

Београд. — На закінчення однотижневого перебування совєтського прем'єр-міністра А. Косиґіна в Юґославії юґославський і совєтський уряди опублікували 1 жовтня спільну декларацію, в якій заповідають поширення юґославсько-совєтської співпраці на базі „спільних інтересів, суверенности, рівности і невтручування у внутрішні справи". В декларації говориться про узгіднення проєктів економічної співпраці та промислового розвитку на далеку мету з підкресленням взаємного „зрозуміння та довір'я", як основи такої довготермінової всебічної співпраці. Одночасно, Совєтський Союз посередньо підтвердив право Юґославії на власну зовнішню політику, яка, як відомо, спирається на засаді неприєднання до ні одного з існуючих політично-військових бльоків. В основі, домовлення між А. Косиґіном та юґославським прем'єр-міністром Джемалом Бієдичем спирається на угоді, що була досягнута в часі зустрічі Брежнєва з Тітом в роках 1971 і 1972. Обидва прем'єр-міністри вважали за доцільне у своїй декларації підкреслити, що за час від зустрічей Тіта з Брежнєвим відносини між Юґославією та СССР значно покращали і є всі вигляди на те, що вони кращатимуть у майбутньому. В часі свого перебування в Юґославії А. Косиґін відвідав чотири юґославські республіки, де мав нагоду зустрічатися з населенням. У Сараєво А. Косиґін виступив з більшою промовою, у якій вказав на „переваги" соціялістичної системи господарювання в СССР, імплікуючи в цей спосіб, що труднощі юґославської економіки випливають з тенденції наблизитися до капіталістичного зразка вільного ринку з применшенням ролі центрального плянування продукції та розподілу. А. Косиґін мав також окрему зустріч з президентом Тіто.

ОБОРОНА ПРИРОДНИХ БАГАТСТВ УКРАЇНИ

Київ. — Президія Академії наук Української ССР вирішила оформити раду для координації наукових дослідів комплексних проблем охорони природи і оточення, а також раціонального використовування природних багатств України. Крім того в складі Ради для вивчення виробничих сил Української ССР зорганізовано секцію економічних проблем природокористування та охорони природи. За інформаціями з кіл Академії, в Україні вже проводиться ряд конкретних заходів щодо охорони природи, в першій мірі в районі Азівсько-Чорноморського басейну, Карпат та Полісся.

Нюйоркські „Метс" здобули чемпіонат східньої дивізії бейзболової Національної Ліґи

Метрополітальний Ню Йорк має радісну подію, а країна сенсацію: нюйоркська дружина „Метс" здобула чемпіонат східньої частини бейзболової Національної Ліґи, перемігши в понеділок, 1-го жовтня, чикаґівську дружину „Кабс" вислідом 6:4. Майже до останнього дня за цей чемпіонат змагалися всі п'ять дружин цієї частини Національної Ліґи, а перемога „Метс" викликала тим більшу сенсацію, що ця дружина ще місяць тому займала останнє місце. Вістку про перемогу „Метс" подають на перших сторінках усі американські газети і вже цілу країну починає охоплювати звичайна в цій порі року „гарячка" кінцевих змагань за чемпіонат світу. З кінцем цього тижня мають ще початися змагання між чемпіонами східніх і західніх частин Національної і Американської Ліґ. В Національній Лізі „Метс" змагатимуться з чемпіоном західньої частини, що ним є дружина із Сінсінаті, а в Американській Лізі змагатимуться чемпіон східньої частини дружина Балтимору з з чемпіоном західньої частини дружиною Овкленду. Для чемпіонату Ліґи треба виграти три із передбачених п'ятьох змагань. Тоді між чемпіонами Ліґ відбудуться змагання за світовий чемпіонат, переможцем з якиїй вийде дружина, що виграє чотири із семи передбачених змагань.

АКЦІЯ НА ОБОРОНУ ЛЕОНІДА ПЛЮЩА

Леонід Плющ

(УІС „Смолоскип"). — Справа запроторювання здорових людей до психіятричних шпиталів набрала міжнародного розголосу, зокрема після виступів акад. А. Сахарова і О. Солженіцина. Говорячи про різних осіб, акад. А. Сахаров кілька разів згадував українського кібернетика з Києва Леоніда Плюща, який відбуває примусове лікування в Дніпропетровському Психіятричному Шпиталі. Поява прізвища Л. Плюща в світовій пресі збіглася з одержаною інформацією про міжнародну конференцію в справі шизофренії, яка має відбутися 8 - 12 жовтня 1973 р. в Єревані і Тбілісі. В цій конференції заповіли участь найвідоміші психіятри з різних країн світу, серед яких є вчені зі США — Л. Айзенберґ, Р. Прін, А. Мандель, А. Фрідман, А. Фалек та ін. Серед списка учасників конференції є відомі психіятри, високі офіцери КҐБ з Інституту ім. Сербського в Москві А. Снежневський, Ю. Морозов та інші, згідно з діягнозою яких десятки, а може й сотні здорових осіб запроторено до психіятричних шпиталів на примусове лікування. Серед запроторених „експертів" Снежневського, Морозова, Лунца і Качаєва є українці — Л. Плющ, З. Красівський, д-р М. Плахтонюк, А. Лупиніс й інші.

Щоб познайомити психіятрів і психологів світу зі справою Л. Плюща, „Смолоскип — Організація на Оборону Людських Прав в Україні" видав великим тиражем листівку з фотографією Л. Плюща, яка була розіслана на півтори тисячі адрес по цілому світі. Учасникам конференції в Єревані і більш відомим вченим вислано, крім листівки, також памфлет „Смолоскипу" — „Леонід Плющ". На зворотній стороні листівки написано про Плюща: „Леонід Плющ, 34-річний український кібернетик з Києва. Разом з фізиком А. Сахаровим був членом Ініціятивної Групи на Оборону людських прав в СССР. За прояв „реформістських тенденцій" Плющ був проголошений божевільним докторами Снежневським, Морозовим, Лунцом, Качаєвим та іншими з Інституту ім. Сербського в Москві, і засуджений до психіятричного шпиталю-тюрми."

„Якщо в майбутньому ви будете на міжнаціональній конференції, або вас запросять до участи в спонзорованих Совєтами програмах — пам'ятайте про Плюща".

ТАМ ДЕ ПЕРЕБУВАЄ Л. ПЛЮЩ

Українські діячі, яких засудили на перебування в психіятричних тюрмах, в більшості випадків перебувають в Україні. Майже в усіх випадках діягнозу встановлюють експерти з Москви, психіятри з Інституту ім. Сербського, які є високими офіцерами КҐБ і які спеціялізуються в питаннях політичного спротиву і демократичного руху в СССР. Л. Плющ, д-р М. Плахтонюк й інші, після деякого побуту в Інституті ім. Сербського, були перевезені до Дніпропетровського Психіятричного Шпиталю Спеціяльного Типу (ПБСТ).. Шпиталь цей був зорганізований в 1965 р. в будинку колишньої тюрми, а перші пацієнти були приміщені там з початком 1966 р. Коли в 1969 р. в цьому шпиталі-тюрмі було понад 900 осіб, то в 1973 р., згідно з одержаними вістками, число це побільшилося до біля 1,400 осіб. Перебувають тут особи за рішенням суду про примусове лікування. В шпиталі є 10 відділів, а по камерах, в яких находиться 15 до 30 осіб, сидять разом кримінальні в'язні, перемішані з політичними. „Лікування" справді хворих і цілком здорових політичних в'язнів проводиться за усталеною методою 20 застриків сульфазіна від 1 кубічного сантиметра до 10 і назад до 1 куб. см. Деяких в'язнів „лікують" гальоперідолем, який мав би спричинювати у здорових осіб атаки депресії і тенденції самогубства з затратою відчуття дійсности і часу.

Совєтський апеляційний суд зменшив вирок для Якіра та Красіна

Москва. — Совєтські дисидентські кола інформують про те, що совєтський апеляційний суд розглянув відклик недавно засуджених дисидентів Петра Якіра та Віктора Красіна і зменшив їм висоту кари до часу, що покривається з їхнім побутом у слідчій тюрмі. Таким чином, перед цими дисидентами остається тільки перебування на засланні упродовж наступних три роки. Як відомо, Якір і Красін дістали низький вимір кари з уваги на те, що вони погодилися скласти свідчення відповідно до вимог прокуратури, а відтак виступили з публічними заявами, в яких засудили свою протирежимну діяльність, мовляв, вони були платними аґентами чужоземних розвідок.

Пассейкська візантійська дієцезія відзначила 10-річчя

Пассейк, Н. Дж. (Н. Н.) — Оця дієцезія була заснована декретом Ватикану з 3-го вересня 1963 року для американських русинів („Рутенієнс"). Теперішнім владикою є Кир Михаїл Дудик. Першим владикою був Кир Стефан Кочішко. В неділю, 30-го вересня, десяту річницю відзначено єпископською відправою в церкві Св. Михаїла в Пассейку при чисельній участі вірних не тільки самого Пассейку, але й довколишніх карпатських церков. Архиєрейську св. Літургію відправив сам владика Кир Михаїл в асисті чотирьох монсіньйорів на чолі з парохом церкви Св. Марії в Ню Йорку Р. Мисуличем, який інакше виконував функцію канцлера Єпископату. Між гостями приявні були: митрополит Кир Стефан Кочішко з Мунгалу, Па., який виголосив ювілейну проповідь до вірних, що битком наповнили церкву. Архиєпископ Кир Марійо Бріні, секретар Східньої Конґреґації у Ватикані, репрезентував Римську Курію, одягнений в архиєпископські ризи візантійського обряду. Співали „простопінієм" б. 50 священиків, до 40 канторів, а допомагали миряни, аме-

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Справедлива вимога

Виступ чергової групи американських вчених в обороні переслідуваних в СССР та з вимогою пошанування там основних прав людини, заслуговує на окреме відмічення. Не зважаючи на це, що з боку совєтського уряду робляться всі можливі заходи, щоб до таких протестних акцій не допустити, мовляв, це втручування у „внутрішні справи" Совєтського Союзу, видатні діячі на Заході вважають за свій обов'язок сказати своє слово в справі, яка стосується загальнолюдського аспекту міжнародних відносин: основних прав людини.

Треба погодитися з думкою, висловленою президентом Анти-Дефамаційної Ліги Б'най Б'рит Сеймуром Грубардом, який звернув увагу на те, що совєтські репресії і порушування прав людини в СССР — це насправді „внутрішня справа усього світу", а не тільки справа совєтського ладу. Це тим більше, що йдеться про права, визначені і ґарантовані Загальною Деклярацією Прав Людини та іншими міжнародними угодами, включно з двома угодами, що їх перед кількома днями ратифікував Совєтський Союз.

Очевидно, в такому ж аспекті треба розглядати виступи в обороні прав людини з боку окремих представників держав - членів Об'єднаних Націй на Генеральній Асамблеї. Маємо тут на увазі заяви канцлера Віллі Брандта, міністрів закордонних справ Англії і Голляндії, які власне наголошували міжнародний аспект питання прав людини і підкреслювали, що за ніяких умов цього питання не можна обмежувати кордонами такої, чи іншої держави. Іншими словами, ніяка держава, включно з Совєтським Союзом, не має права розглядати це питання як своє внутрішнє і безкарно порушувати основні права власних громадян.

Треба тільки жаліти, що досі становища в цій справі не зайняв Уряд З'єднаних Стейтів, який, як це відзначила газета „Ню Йорк Таймс" з 1-го жовтня, „виявився неспроможним висловити затривоження... політикою Совєтського Союзу здавити незадоволення серед свого населення". Можна розуміти наміри Уряду ЗСА і його цілі, але не можна зрозуміти того, що він ніяк не хоче поробити висновків з фактичної настанови СССР, якій совєтський уряд дає вислів на кожному кроці. Нічого насправді не стоїть на перешкоді тому, щоб разом зі своїми власними громадянами і з іншими західніми державами він також сказав своє слово в справі нехтування прав людини в СССР. Це тільки скріпило б моральну позицію ЗСА щодо СССР, пропаґандисти якого обвинувачують ЗСА та інші західні держави у неґативному відношенні до справи основних прав людини.

Історична пожертва

У нашій термінології вже прийнялися такі окреслення, як „княжий дар", „гетьманський дар" і подібні і всі вони відносяться до тієї безприкладної в історії українського поселення одноособової пожертви, що її склав в сумі сто тисяч доларів наш громадянин Володимир Юрковський на стипендійну фундацію його імени для українських студій в Гарвардському університеті. Пожертва тим цінніша, що становить дбайливий доробок життя звичайного нашого трудовика з-поміж давніх наших поселенців, які таки справді важкою працею та в поті чола складали цент до цента в найтрудніших обставинах, щоб — як це писав у „Свободі" один з наших вуглекопів у Пенсильвенії з кінцем минулого століття: „Під землею я працюю, гріб собі копаю, щоб вам хату збудувати у Рідному Краю".

Крім величної фактичної вартости фундації ім. Володимира Юрковського, призначеної на стипендії для студентів і дослідників українознавства в Гарвардському університеті, ця пожертва таки справді історична, бо ввійде в нашу історію не тільки як один з насвітліших подвигів однієї людини, але й як вірна характеристика того покоління наших поселенців-піонерів, які в найтрудніших обставинах творили найбільші вартості: наші церкви, наші установи, невпинні пожертви на потреби рідної громади в Америці та рідного народу на нашій не своїй землі на Батьківщині.

Очевидно, що й не писати б, яких слів і не вживати б для окреслення пожертви Володимира Юрковського, все це буде тільки скромним і блідим у порівнянні із самою пожертвою та її вартістю. Героями називають тих, що своє життя віддають за свій нарід. Таким самим героєм є і той, хто для свого народу віддає труд свого життя. Його віддав Володимир Юрковський. Його ім'я назавжди запише наша історія.

Панас Феденко

ЧІЛІЙСЬКА ТРАГЕДІЯ

(1)

Мюнхен. — Клясична грецька трагедія таких авторів як Есхіл, Софокл та Еврипід має в своїй основі віру в рішення долі (Мойра чи Ананке), від якої людина не може утекти, незалежно від своєї волі, вини чи безвинности. Чи винен Едип цар, що убив свого батька і одружився з своєю матір'ю, не знаючи свого гріха? Чи винна його дочка Антіґона, що послухала більше голосу любови і релігії і пішла проти законів держави?

Що сталося в Чілійській республіці, котра, здавалося, була зразковою демократичною країною? Тому три роки вибрано вільними голосами на уряд президента республіки Сальвадора Альєнде, лікаря хірурга, із заможної, аристократичної родини. Ще бувши студентом, Альєнде приєднався до соціялістичного руху, і його називали „марксистом". Однак він не визнавав теорії „диктатури пролетаріяту", яку відкинув і друг Маркса — Фридрих Енґельс, що жив довше від Маркса на 12 років.

Альєнде став президентом в Чіле, не мавши більшости. Опозиційна партія християнських демократів вирішила дати шанси діяти соціялістичному президентові. Уряд, який створив Альєнде з участю різних „лівих" груп, включно з комуністичною партією, мав згідність з опозиційними партіями в пляні визволити свою країну від чужого капіталу, зокрема від впливу американських компаній. В Чіле знаходяться найбагатші в світі мідяні руди, що були власністю американських акційних спілок, теж інші американські компанії (напр., товариство телеграфів) панували в господарстві республіки над берегом Тихого океану, завдовжки більше як 4 тисячі кілометрів. Новий уряд почав переводити на власність державні підприємства, що належали закордонним капіталістам, і ці реформи знайшли прихильність у суспільстві чілійської республіки. Уряд Альєнде взявся до земельної реформи. В Чіле, поряд з великими земельними маєтностями є багато малоземельних і безземельних хліборобів, у великій нужді.

Уряд Сальвадора Альєнде почав націоналізувати також підприємства чілійських громадян, і цим викликав гостру опозицію в суспільстві. Трудноші уряду Альєнде росли все більші, бо націоналізовані підприємства не розвивали своєї продукції, як було треба, теж сільське господарство занепадало. Закордонні компанії відмовлялися купувати товари чілійські і уряд не мав засобів, щоб купити харчові продукти в чужих країнах для свого населення. Пробував Альєнде дістати кредити для своєї країни в державах совєтського бльоку, але, як знаємо, Москва та її „народні демократії" самі шукають допомоги із Заходу. Може Москва й допомогла була урядові Альєнде, як вона щедро підпирає режим Фіделя Кастра на Кубі. Але в Москві скоса поглядали на Альєнде, котрий не створив у Чіле диктатури, залишив вільну пресу і парлямент, у якому не мав більшости. В Чіле діяли демократичні закони, право опозиційних партій виявляти свою незгоду з політикою уряду, критикувати його розпорядження.

Армія чілійської республіки від 1932 року, не втручалася до політики, вона вважала своєю повинністю охороняти демократичну конституцію держави. Альєнде мав приятелів в найвищій команді чілійської армії, і членами його уряду були визначні генерали.

Але урядові Альєнде не вдалося налагодити народне господарство. Альєнде опинився між силами, котрі з обох боків на нього натискали і він не міг собі дати ради в тій тяжкій ситуації. В його власному уряді, як і в його партії, були елементи, що називали Альєнде опортуністом, угодовцем. Вони хотіли створити режим диктатури на подобу кубинського Кастра і прискорити націоналізацію приватних підприємств.

В парляменті Альєнде не мав більшости і тому був у незгоді з парляментом. Втеча капіталів із країни, в котрій ширилася націоналізація, гальмувала промисловість і торгівлю. Росла дорожнеча, а поряд з тим ширилися страйки робітників у підприємствах націоналізованих і приватних, щоб досягнути підвищення платень. Доводилося президентові їздити до страйкуючих робітників, умовляти їх, і теж переконувати підприємців і купців, щоб не підвищували цін. Але це не мало успіху.

Опозиційні партії в парляменті заявили, що уряд Альєнде діє незаконно, порушує конституцію держави, та твердили, що він викликав дорожнечу в країні. Демонстрації домашніх господинь проти дорожнечі в Сантіяго, столиці республіки, страйки власників тягарових автомобілів, що привозили до міст харчові продукти, страйк крамарів — все це збільшило кризу постачання людности. До цього приєдналися страйки лікарів, адвокатів, учителів, службовців державних установ; усю вину за недостачі і за „чорний ринок" складали на уряд Альєнде.

(Закінчення буде)

М. Сосновський

КРИТИЧНИЙ ЧАС ДЛЯ ЮҐОСЛАВІЇ

На початку наступного року має відбутися X Конґрес Ліґи комуністів Юґославії. З різних міркувань цей конґрес належатиме до критичних в історії юґославської комуністичної партії. Одним з найважливіших факторів, який може заважити на майбутньому комуністичного руху в Юґославії і на майбутньому Юґославії, як федерації п'яти національних республік, є те, що юґославському диктаторові Тітові проминуло 80 років життя і що його час при кермі політично - партійного та державного життя Юґославії порахований. Незалежно від того є ще один, не менш важливий, фактор, а саме наслідки „лібералізації" і „демократизації" Юґославії після її розриву з Совєтським Союзом. Юґославські партійні чинники враховують ці обидва фактори і намагаються приготовити партію до нової ситуації. Активну участь у цій підготові приймає сам Тіто, очоливши заходи під кутом „ідеологічного оздоровлення" Ліґи комуністів Юґославії.

Як відомо, ще перед роком Тіто доручив бут переведення внутріпартійної чистки в загальному пляні звільнення партії від „ліберальних" елементів. Ця чистка продовжується по сьогодні і, незважаючи на усунення з партії цілого ряду видатних діячів, в першу чергу інтелектуалістів, Ліґа комуністів Юґославії досі ще не перетворилася у слухняне знаряддя найвищого керівництва. Це знайшло свій вираз у новій хвилі чисток, які почалися минулого місяця і набрали на силі якраз тепер. Гасло, під яким почалася чергова хвиля чисток, закликає членів партії „зробити партію ідеологічно чистою" напередодні X конґресу. Партійні лідери висловлюють невдоволення з того, що чистка проходить надто повільним темпом і що в партії далі знаходять прибіжище „анархо - ліберальні" елементи. Беоґрадський партійний комітет щойно тепер рішився на чистку, усунувши з партії трьох провідних членів — Борислава Павловіча, Райка Даніловіча та Момира Нікіча, закидаючи їм організування „анархо-ліберальної франкції" в середині партії.

Продовжується чистка на університетах, звідки намагаються звільнити ліберально наставлених професорів, які вимагають демократичних свобід, а в першій мірі свободи думки і дискусії. Щоб полегшити розправу з цими професорами, яких охороняє дотеперішній закон про університетську автономію, уряд підготовляє нове законодавство, яке уточнює поняття „морально-політичної" стійкости академічного персоналу. Секретар беоґрадського партійного комітету Джорджі Лазіч поінформував, що місцевий університет є „вогнищем" спротиву новій політиці партії і що цей спротив мусить бути зламаний. Він також підтвердив той факт, що за останній рік з рядів Ліґи комуністів Юґославії усунено „тисячі членів", які не відповідали новим партійним вимогам і не були „ідеологічно стійкі". Одночасно Лазіч звернувся з вимогою до всіх членів визбутися „сантиментів" і „гуманних почуттів", коли в гру входить боротьба з ідеологічними рухами. З викиненими з партії членами ніхто з комуністів не сміє ні співчувати, ні їх обороняти.

Голова однієї з комісій Президії Ліґи комуністів Юґославії Паско Ромач виступив останньо з закликом до боротьби з „псевдогуманізмом", мовляв, т. зв. „гуманізм" є нічим іншим, а антисоціялізмом і контрреволюцією. Партійний лідер автономної провінції Косово Магмут Бакалі дав доручення суддям якнайгостріше застосовувати закони щодо тих осіб, яких усунено з партії. Згідно з його заявою, судді, які „іґнорують політичні позиції, переходять на позиції противні поглядам Ліґи комуністів".

Йован Веселінов, член Ради Ради Федерації, заявив на засіданні Ради автономної провінції Войводіна в половині вересня, що „ми мусимо прийти на X конґрес об'єднані, ідеологічно чисті і з чіткою програмою". Знову ж Стан Доланч, секретар екзекутивного бюра Ліґи комуністів і сподіваний наступник Тіта, заявив у тому самому часі, що „всі ці, хто не хоче притримуватися лінії Ліґи комуністів, мусить залишити Ліґу". В оцінці Доланча, лібералістичні тенденції в партії можуть привести до повної ліквідації марксизму і до привернення реакційної системи правління.

Відвідини А. Косиґіна

В такому критичному для Юґославії часі роля такого постороннього чинника, як Совєтський Союз — далеко не другорядна. Так склалося, що антиліберальний курс в Юґославії часово збігся з таким же курсом в СССР, який переживає поворот сталінських методів в боротьбі з опозицією. Цих методів покищо ще не стосують в Юґославії, але репресії проти інакшемислячих в обох комуністичних країнах майже ідентичні і ведуться під таким самим льозунґом „ідеологічної чистоти".

Упродовж останніх двох років помітне затіснювання добросусідських взаємин між СССР і Юґославією. Це зокрема виявляється в цифрах на відтинку торгівлі, про що широко пише останньо совєтська преса. Газета „Правда" з 24 вересня, коментуючи приїзд до Юґославії А. Косиґіна, пише, що

(Закінчення на стор 3-ій)

ОДНА СПРАВА — РІЗНІ СТАНОВИЩА

ВІД РЕДАКЦІЇ: Від деякого часу в нашій пресі та на інших публічних форумах продовжується дискусія в справі українських студій в Гарвардському університеті. Голос в дискусії займають одиниці і установи. Для характеристики проблеми друкуємо внизу два різні становища авторитетних у справах студій Управи Українсько-Американської Асоціяції Університетських Професорів та заяву українських канадських професорів. Становище і заява говорять самі за себе.

СТАНОВИЩЕ

Управи Українсько-Американської Асоціяції Університетських Професорів у справі Українознавчих Катедр в Гарварді, Наукової Ради ФКУ і Фонду Катедр Українознавства

Веручи до уваги рішення Екзекутиви Українського Конґресового Комітету Америки з дня 5 травня 1973 р. скликати окрему Конференцію в справі українських студій в Гарварді та ФКУ, численні запити членів УААУП спрямованих до Управи, як і образливі напади членів ФКУ на членів УААУП, Управа вирішила подати до загального відома наступне:

1. Українсько - Американська Асоціяція Університетських Професорів не має жадного відношення до Комітету Українських Студій в Гарварді, Наукової Ради ФКУ і ФКУ.

Речники Наукової Ради як і Комітет УС в Гарварді ніколи не зверталися до Управи УААУП з пропозицією співпраці.

2. В тих обставинах Управа УААУП не бачила можливости ані потреби активно займатися справами українських студій в Гарварді і то незалежно від факту, що в резолюціях прийнятих загальними зборами УААУП в січні 1969 р. та в листопаді 1971 р. відмічено з задоволенням створення українознавчих катедр в Гарварді.

3. Обсервуючи події навколо створення трьох катедр як і наукову політику відповідальних чинників, Управа УААУП стверджує наявність ненормальностей правного характеру як і наукової політики, а разом з тим потребу перегляду цілої структури українських студій.

4. Управа УААУП стоїть на становищі, що українська сторона в договорі з Гарвардом не є достатньо заступленою. Маючи на увазі сам договір, за яким українська спільнота перебрала на себе усі фінансові витрати при творенню трьох катедр, як і дослідного інституту, стверджуємо, що українська спільнота повинна мати голос у справах обсади катедр, професорів — гостей та змісту праці дослідного інституту.

5. Управа УААУП, яка під сучасну пору репрезентує 165 українських професорів американських та канадійських університетів, катеґорично відкидає образливе твердження Комітету УС в Гарваді, особливо його голови, що між українськими професорами немає на сьогодні кваліфікованих науковців для обсадження 3 (трьох) уже уфундованих катедр. Факт необсадження згаданих катедр по сьогодні являється шкідливим для української науки і ображаю-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗАЯВА

Українських Канадських Професорів у справі Гарвардського Центру Українознавчих Студій

Нижче підписані, українці професори канадських університетів, уважають своїм обов'язком зайняти прилюдно становище до пресової полеміки, що в останніх місяцях розгорнулася довкола Гарвардського Центру українознавчих студій.

(1) В першу чергу хочемо ствердити, що в науковій дискусії не може бути місця для анонімів чи криптонімів. Це зокрема відноситься до статті „якогось „Ляїка", п. з. „Перші багатонадійні відсотки від капіталу вложеного в гарвардські катедри" в „Новому Шляху" (Вінніпеґ, 25. 5. 1973), в якій наукові арґументи перемішані з особистими напастями й інсинуаціями проти д-ра Ореста Субтельного й інших українських науковців, яких погляди „Ляїкові" не подобаються.

(2) Вважаємо, що в науці нема безднискусійних справ, крім визнання правди як основного критерія в наукових дослідах. Це відноситься і до суперечливих проблем української історії. Можна, а іноді треба, оспорювати погляди окремих українських істориків, але це слід робити пристойно, безпристрасно і зі знанням справи, без очорнювання авторів оспорюваних поглядів і без відклику до емоцій широкої, нефахової публіки.

(3) Ми, що наша професійна праця проходить у у канадському академічно-середовищі, добре свідомі того, яка велетенська відповідальність лежить на українських науковцях у „країнах розсіяння; вони покликані, кажучи популярно, „нести у світ правду про Україну". Але для того, щоб українська наука могла хоч частково виконати це завдання — вона мусить бути справжньою наукою, а не прикрашеним патріотичними фразами дилетантством, яке серед науковців - неукраїнців зустрічається з заслуженим глумом.

(4) Найважливішою передумовою для розвитку української науки є забезпечення інтелектуальної свободи для дослідів і творчих шукань, для вислову суперечливих і „непопулярних" думок. Тільки дійсно вільна й повноцінна українська наука у вільному світі зуміє успішно протиставитися невільній, скованій науці в підсовєтській Україні і здобувати для себе визнання в академічних колах країн поселення. Тому ми глибоко стурбовані тенденціями до

(Закінчення на стор. 3-ій)

о. Мелетій Войнар, ЧСВВ

ОСЕРЕДОК НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА У ВАШИНҐТОНІ

(3)

Рік 1965: того року наступила смерть одного із звичайних членів НТШ д-ра Ярослава Хмілевського. З цієї нагоди на окремій конференції Осередку 6 лютого д-р П. Оришкевич і д-р Ярослав Шавяк поділилися споминами про життя і наукову діяльність Покійного. Після того о. М. Войнар, ЧСВВ, мав доклад (а радше піддав дискусійний матеріял) на тему: „Папа Олександер IV і Данило Галицький". В березні, як звичайно, відбулась Шевченківська Конференція (гл. нижче). А 12 листопада того ж року проф. д-р П. Ковалів мав доклад на тему: „Теорія виникнення націй і національних мов". Ще 3 грудня того ж року д-р М. Яримович мав доклад на тему: „Орбітна лябораторія з людською залогою" (тема актуальна в злуці з полетами на місяць).

Рік 1966: той рік, то річниця аж двох українських діячів, що їм Осередок НТШ у Вашинґтоні присвятив окремі дві Святочні Конференції, попри, як звичайно, Шевченківську (гл. нижче). А на порядковій науковій конференції 28 січня о. М. Войнар, ЧСВВ, дав виклад про: „Декрет Вселенського Собору Ватиканського II про Східні Кат. Церкви". Це теж на основі своєї статті, поміщеної в The Jurist, XXV (1965), pp. 173-255: Decree on the Oriental Catholic Churches. А 11 лютня того ж року д-р Євген Гіль мав доклад на тему: „Модерне шарлатанство в медицині". Опісля 22 квітня д-р Ігор Масник доповідав на тему: „Хемотерапія рака". А 6 листопада проф. Ю. Старосольський мав доклад на тему: „Юридичний аспект Акту Соборности 22 січня 1919 р.". Крім наукової праці, в тім році Осередок НТШ у Вашинґтоні на окреме запрошення дав згоду стати членом УККА 19 червня.

Рік 1967: в тому році відбулась, як звичайно, Святочна Шевченківська Конференція (як нижче), а також були деякі засідання та важливі події, що їх треба відмітити. Насамперед 21 січня проф. д-р Р. Смаль-Стоцький мав доклад на тему: „Початок наших визвольних змагань під час І Світової війни". Тоді ж відбулось проголошення прийняття в звичайні члени НТШ: д-ра Ігора Масника і д-ра Михайла Яримовича та в дійсні члени НТШ: проф. д-ра Теодора Залуцького і проф. д-ра о. Мелетія Войнара, ЧСВВ. Згодом обидва дійсні новонайменовані члени мали свої доклади: 11 лютого о. М. Войнар, ЧСВВ, на тему: „Український обряд в канонічному насвітленні", а проф. д-р Т. Залуцький 21 квітня на тему: „Ліки, що впливають на психіку людини". У травні 28 було надзвичайне засідання Осередку в домі секретаря д-ра П. Оришкевича в присутності проф. д-ра Вол. Кубійовича, на якому д-р П. Оришкевич виголосив доповідь: „Топографічні мапи України"; опісля відбулось прийняття Гостя з Европи, який запросив двох з членів Осередку до співпраці над англомовною українською енциклопедією (проф. д-ра Ю. Старосольського і о. М. Войнара, ЧСВВ). — 6-го жовтня того ж року відбулося ще інше надзвичайне засідання Осередку НТШ у Вашинґтоні, знову у домі того самого секретаря д-ра П. Оришкевича, тобто прощання професора і пані Ковалевих. Проф. д-р П. Ковалів — довголітній голова Осередку, від'їздив на постійне до Ню Йорку. В цьому засіданні велике число учасників взяли участь (13 членів Осередку НТШ у Вашинґтоні і 14 гостей). Проф. Ковалів має великі заслуги для Осередку НТШ у Вашинґтоні, як його довголітній голова, тобто цілих 10 років від його заснування. Тоді він теж передав своє урядування заступникові голови проф. д-рові Ю. Старосольському. — Прикінці ще того року, 15 грудня, відбуто Другі Загальні Збори Осередку НТШ у Вашинґтоні в духовній укр. семінарії для вибору нової управи. Було присутніх 10 членів, разом з президентом Головної Ради НТШ проф. д-ром Р. Смаль-Стоцьким. Через аклямацію обрано до нової управи Осередку: проф. Ю. Старосольського, як голову; проф. д-ра о. М. Войнара, ЧСВВ, як заступника голови; д-ра П. Оришкевича, як секретаря; д-ра І. Калиневича, як скарбника і господаря; о. монс. д-ра В. Макуха, як контролера.

Рік 1968: в березні, як звичайно, відбуто Святочну Шевченківську Конференцію (гл. нижче). На порядочній науковій конференції 7 грудня виголосив доповідь проф. д-р Т. Залуцький на тему: „Серце — зміцнювальні ліки" (Кардіотонікс) із світлинами.

Рік 1969: той рік треба назвати Жалобний Рік — після смерти президента Головної Ради НТШ, проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького, яка наступила після важкої операції в Джорджтавнськім шпиталі у Вашинґтоні в неділю 27 квітня на 76 році його трудящого життя. Цей високоосвічений і високопоставлений Український Муж сповнив високі завдання в Укр. Державі і Народі. Навіть чужинна преса це відзначила („The Washington Post", 29-4 1969 і „Evening Star") столичні часописи. З цієї нагоди Осередок НТШ у Вашинґтоні відбув жалобне засідання після парастаса о. монс. д-ра В. Макуха у духовній українській семінарії (де мешкав Покійний). В 40-ий день 7 червня о. М. Войнар, ЧСВВ, відправив за душу Покійного у Джорджтавн. університеті Службу Божу, а о. парох 8-го червня в парохіяльній церкві панахиду.

Щодо наукової діяльности того року, то два місяці перед своєю смертю 7 лютого проф. д-р Р. Смаль-Стоцький виголосив віщу доповідь на тему: „Грядуче двохстоліття Америки і проблематика українсько-американських традицій". Опісля в березні, як звичайно, відбулась Святочна Шевченківська Конференція (гл. нижче). Крім цього виголошено ще ряд доповідей, а саме: 28 квітня д-р В. Наконечний на тему: „Судна на повітряній подушці"; 10 травня д-р І. Калиневич на тему: „Бібліотекознавство як нова професія"; 11 жовтня проф. д-р Ю. Старосольський на тему: „Півстоліття шукання істоти злочину"; та вкінці 22 листопада проф. д-р Олекса Повстенко: „Саркофаг Великої Княгині Ольги" із світлинами.

Рік 1970: того року відбувся Академічний Вечір у річницю Відновлення Української Державности (гл. нижче). А 4 квітня на спільній науковій конференції разом з Т-вом Укр. Інженерів Америки, Відділу у Вашинґтоні, виголосили доповіді: д-р інж. В. Наконечний на тему: „До історії підводних човнів" й інж. Олександер Тимошенко на тему: „Підземка у Вашинґтоні та її архітектура". 18 квітня прийшла вістка, що в Ню Йорку президентом Головної Ради НТШ обрано проф. д-ра Євгена Вертипороха. Того ж року 25 вересня Осередок НТШ у Вашинґтоні, Група УВАН і Осередок Праці Уладу Пластових Сеніорів урядили спільний бенкет і зустріч громадянства з проф. д-ром Вол. Кубійовичем, де відбулись і дві доповіді: д-р П. Оришкевич, секретар Осередку НТШ, говорив на тему: „Проф. Володимир Кубійович, як географ" і проф. д-р І. Лисяк-Рудницький на тему: „Життєвий шлях і творчість проф. д-ра В. Кубійовича".

Рік 1971: Осередок НТШ у Вашинґтоні відбув у тім році ряд наукових конференцій з такими доповідями: 20 лютого о. М. Войнар, ЧСВВ, на тему: „Участь клиру і мирян у виборі єпископів за дисципліною Східніх Кат. Церков". Це на тлі нової книжки: "The Choosing of Bishops, ed. by William Basset, Hartford, Conn. 1971, де прелеґент має цю статтю. 27 березня о. М. Войнар, ЧСВВ: „Найважніші зміни у подружньому церковному праві". — 3 квітня проф. д-р Ю. Старосольський: „Найвищий Суд у ЗСА і його роля в сучасній конституційній кризі Америки". 24 квітня о. М. Войнар, ЧСВВ,: „Пояснення проєкту конституції Київсько-Галицького Патріярхату" (гл. Богословія, т. XXXIV, 1970, стор. 5-39). Того року ще відбулась важлива подія для Осередку НТШ у Вашинґтоні, що 24 квітня д-р М. Яримович і д-р В. Наконечний були прозовані на дійсних членів НТШ.

(Продовження буде)

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ НЕГАЙНО ПОТРЕБУЄ $50,000 НА ПРОДОВЖУВАННЯ АКЦІЇ ОБОРОНИ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ ТА НА ВИКОНАННЯ СВОЇХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ВІДНОСНО ДРУГОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ. ДОПОМОЖІТЬ СВОЄЮ ЩЕДРОЮ ПОЖЕРТВОЮ.

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA, INC.
302-304 West 13th Street New York, N.Y. 10014

КРИТИЧНИЙ ЧАС ДЛЯ ЮГОСЛАВІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

„коли у попередній п'ятирічці середньорічний товарооборот між Совєтським Союзом і Югославією виносив пів мільярда долярів, то в 1971 році він піднісся до 609 мільйонів, а в 1972 році — до 689 мільйонів, а в перші квартали цього року досягнув 350 мільйонів долярів. Совєтський Союз тепер займає перше місце в експорті Югославії і третє місце в її зовнішньоторговельному балянсі". Газета пише про нові договори, на основі яких співробітництво між СССР та Югославією буде значно поширене і досягне „нових меж".

Сьогодні ще важко сказати, чим керується югославський провід, йдучи на широку співпрацю з СССР. Югославії щастило із збереженням незалежности від СССР власне в оперті на розбудову самостійних зв'язків з країнами західнього світу. Зворот від такої політики може знову пхнути Югославію в обійми Москви та зробити її московським сателітом.

СТАНОВИЩЕ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

чим українську спільноту в цілому.

6. Намагання Комітету УС в Гарварді обсадити усі три катедри молодими випускниками Гарварду не є в інтересі української вільної науки. В такому випадку доведеться українській спільноті чекати довгі літа на наукові висліди, зважаючи на відсутність наукового стажу та репутації тих же молодих кандидатів на науковців. Крім того, не є традицією академічного світу затруднювати виключно власних випускників, бо така система доводить до односторонности інтелектуального процесу та витворення кліковости, що є противним вільній виміні наукових дослідів та нових зацікавлень. І власне тому передові університети тільки в виняткових випадках затруднюють власних випускників.

7. Управа УААУП уважає за доцільне негайне іменування директора дослідного інституту з відповідними кваліфікаціями та науковим стажем, щоб він заздалегідь опрацював плян наукової діяльности і подав до відома українським жертводавцям, щоб вони знали, на яку ціль і на яку наукову програму вони жертвують гроші. Політика таємниці та несподіванок є поганою політикою і витворює тільки підозріння та обмежує ефектовність наміченого діла.

Українська вільна наука зуміла досі осягнути гідні подиву висліди мінімальним коштом української спільноти і тому питання дослідного інституту при Гарварді коштом двох мільйонів долярів без нагляду українських наукових інституцій мусить розглядатися з найбільшою обережністю.

8. Управа УААУП стверджує, що зараз діюча Наукова Рада ФКУ своїм складом не репрезентує українського наукового світу Північної Америки. Відсутність представників від українських наукових, професійних, культурних як і громадських установ зводить НР до тіла, яке фактично являється інструментом, а не представником.

9. Управа УААУП засуджує необґрунтовані і досі невідкликані напади ФКУ на поодиноких українських науковців і членів УААУП, як негідні і злонамірені акти, що не сміють мати місця в академічному світі, як і в українській спільноті.

Проф. д-р Юрій Фединський
голова Управи УААУП
Проф. д-р Степан М. Горак
секретар-скарбник УААУП

ЗАЯВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

заведення в нашому збірному житті примусового конформізму, який не допускає спокійної й речевої дискусії над науковими проблемами. Такі тенденції, навіть коли вони виступають під суперпатріотичними гаслами, на ділі суперечать українським національним інтересам.

(5) Вважаємо, що діяльність Гарвардського Центру українознавчих студій, як і всякої публічної установи, підлягає прилюдному обговоренню і критиці. Українська громадськість, яка своїми пожертвами причинилася до постання Центру, повинна отримувати вичерпні інформації про його діяльність і його правний та фінансовий стан. Але в той же час висловлюємо наше негодування тим особам і групам, які під різними претекстами поширюють тривожні вістки про Гарвардський Центр, а то й злобні й безвідповідальні суґестії на адресу його керівництва.

(6) Бажаємо накінець зробити три ствердження. Поперше, розглядаємо постання Гарвардського Центру українознавчих студій як подію історичного значення та велике культурне надбання нашої спільноти. Разом з цим, Центр, як і всяке людське діло, може мати певні недоліки. Змагаючи до їх виправлення, треба до цього підходити речево й тактовно, так, щоб ні в чому не пошкодити самій установі. Подруге, передумовою успішної діяльности Гарвардського Центру, як установи, що входить у систему провідного американського університету, є його відмежування від усякого політиканства та партійних розгривок, які до науки не мають ніякого відношення. Потретє, слід пам'ятати, що наукова праця згідно зі своєю специфікою розрахована на довшу мету й від неї часто не можна чекати негайних, видимих результатів. Ми переконані, що Гарвардський Центр принесе благодатні плоди для українського народу не тільки в розсіянні, але й на рідних землях. Однак, цим плодам треба дати змогу розвинутися й дозріти, а для цього треба років спокійної, наполегливої праці. Тому закликаємо громадянство не піддаватися відрухам нетерпеливости, надалі давати Гарвардському Центрові українознавчих студій моральну й матеріяльну підтримку, а його керівництву та співробітникам не відмовляти в довір'ї, на яке вони заслуговують.

Олександер Баран
Відділ історії
Манітобський університет
Вінніпеґ, Манітоба

Юрій Борис
Відділ політичних наук
Кальґарський університет
Кальґари, Альберта

Богдан Боцюрків
Відділ політичних наук
Карльтон університет
Оттава, Онтаріо

Петро Воробій
Відділ економіки
Саскачеванський університет у Ріджайні
Ріджайна, Саскачеван

Олег Ґерус
Відділ історії
Манітобський університет
Вінніпеґ, Манітоба

Всеволод Ісаїв
Відділ соціології
Торонтський університет
Торонто, Онтаріо

Манолій Лупул
Відділ основ педагогіки
Альбертський університет
Едмонтон, Альберта

Юрій Луцький
Відділ слов'янознавства
Торонтський університет
Торонто, Онтаріо

Петро Потічний
Відділ політичних наук
МекМастер університет
Гамільтон, Онтеріо

Ярослав Розумний
Відділ слов'янознавства
Манітобський університет
Вінніпеґ, Манітоба

Іван Лисяк-Рудницький
Відділ історії
Альбертський університет
Едмонтон, Альберта

Роман Сербин
Відділ історії
Квебекський університет у Монтреалі
Монтреаль, Квебек

Вересень 1973

Кілька слів пам'яті друга

У 30-ліття смерти кооператора і громадського діяча Зиновія Пеленського

Мабуть не було особи у Львові чи поза Львовом, в часі між двома війнами, що була б знайомою з пок. Зиновієм Пеленським і не могла назвати його своїм другом. Така вже була його особовість і вдача. Привітний, приязний веселий, для кожного доброзичливий і сердечний. Не тямлю нагоди, при якій я познайомився з Покійним, але це, напевно, було ще до того, коли я десь з початком 1929 р. став членом редакції „Господарсько-Кооперативного Часопису", органу Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові, в якому пок. Зиновій був якийсь час редактором, а пізніше очолив Відділ кооперативної пропаганди.

Історик-економіст д-р Ілля Витанович у своїй капітальній праці „Історія Українського Кооперативного Руху" подає таку характеристику пок. Зиновія Пеленського: „Студіював у Швайцарії, а потім в Експортовій Академії у Відні, звідки повернувся не лише із знанням, а й з умінням особливо привітно поводитися з людьми, набувати друзів, налагнувати зв'язки ділових взаємин".

Також і його репрезентативна фізична поява привертала до себе увагу та могла кожному заімпонувати. Був непересічно високий і при тому досить огрядний. Коли це правда, що всі повновиді люди є добросердечні, то в цьому він міг правити за зразок. Час затер у моїй пам'яті поодинокі епізоди товариського побутування, в яких пок. „Зенко" брав невідкличну участь і був звичайно осередком т. зв. швунгу, але яскраво залишився в моїй пам'яті характеристичний для Покійного момент, коли на якомусь великому балі в Народному домі у Львові останні розгуляні гості танцювали вже над раном під звуки оркестри „Ябця" „білу коломийку" і Зенко перший пішов у присюди. Було в його танці щось таке розмашисте і спонтанне, що довкола навіть залунали оплески. Але в тій самій хвилині важке тіло не витримало на ховзькій підлозі свого розмаху і подивугідний танцюрист повалився на поміст, при чому так пошкодив собі ногу, що після цього випадку ходив довгий час із паличкою. Здається малий і не вартий згадки інцидент, але який характеристичний для Покійного, як людини.

У громадській праці, зокрема в кооперативній і національно-політичній, Покійний був такий же активний, всюдисущий і широкоглядний. Не було, здається, за його урядування місця в Західній Україні, де було „общеє діло в упадку", не було важливіших зборів, віча, з'їзду чи заграничного конгресу, де треба було заступитися за українську справу, і щоб там не було пок. Зиновія. За свою діяльність в українській кооперації як редактор і шеф пропаганди, а в українській національній політиці як посол до польського Сойму, чи й пізніше, за німецької окупації, як комісар Рільничого банку у Любліні і згодом директор Рільничого банку у Львові, де він за своїм робочим столом в жовтні 1943 р. помер наглою смертю, пок. Зиновій Пеленський стократно заслужив собі на те, щоб у 30-ліття його смерти хтось з істориків української кооперації або з діячів української політичної думки написав про нього докладніший біографічний есей як документ часу і образ маркантної історичної постаті років поміж двома війнами в Західній Україні.

В. С. Левицький

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ НЕМАЄ МИРУ

Пересічно у Південному В'єтнамі гине в сутичках з комуністами денно 40 південнов'єтнамських вояків, а яких 180 є поранені. Так на практиці виглядає перемир'я у Південному В'єтнамі, що його південні в'єтнамці окреслюють „насміхом" з боку президента Ніксона, мовляв, він несе вину за того роду перемир'я. Південнов'єтнамські кола інформують, що комуністи закріплюють на контрольованих ними теренах свої позиції, а останньо почали будівництво шляху між Північним В'єтнамом та провінцією Плейку.

ВІСТІ З ТОРОНТА

Величавий Ювілейний Здвиг СУМ З нагоди 25-річчя СУМ Канади, відбувся у днях, 1-2 вересня ц.р. на оселі „Веселка" Величавий Здвиг СУМ, з участю тисячів учасників Торонта і околиці, та добірною програмою. Здвиг підготовив Ювілейний Комітет на чолі з Я. Заяцем, який проводив недільною програмою, виголошуючи при тому, головне слово про ролю, значення і завдання дружинників. Суботня програма була суто таборового характеру — сумівські вогні і товариські розваги. Неділька — включала Торжественну Архиєрейську Службу Божу, яку відправив Преосвященний Владика Кир Ізидор у співслуженні о.о. Маркіяна Стефаніва і Мирона Мартинкова з Едмонтону. До Служби Божої співав чоловічий хор „Прометей", а кілька релігійних пісень виконала трубна оркестра „Батурин" під диригентурою мґр-а В. Кардаша. Патріотичну проповідь виголосив Владика Кир Ізидор. По Службі Божій і обіді, відбувся Святочний Апель, яким керував комендант Т. Дусанівський. Понад 450 сумівців із своїми прапорами, в уніформах взяли участь у Апелі, з участю відділу пластунів із своїми прапорами та в уніформах. Учасниками Здвигу були також гості з Европи, три сумівці з Німеччини і два з Великої Британії. Здвиг вітали: мгр Т. Буйняк — голова КУ СУМ, Преосвященний Владика Кир Ізидор, о. Т. Міненко — капелян СУМ православного віровизнання, д-р Р. Малащук — голова ГУ ЛВУ, д-р Б. Стебельський, від НТШ, ЦУ СУМ, і АДУК, д-р П. Глібович — голова відділу КУК, депутат Онтарійської леґіслятури М. Лелюк, міський радний В. Бойчук, пл. сен. Хабурський від імени Пластової Станиці, і студент Панчук із Західної Німеччини від КУ СУМ. Письмові привіти наспіли від: прем'єр-міністра П. Е. Трудо з Оттави, Онтарійського уряду та від багатьох інших організацій, товариств, установ і окремих осіб. Понад 100 юначок виконали вільноручні вправи, а юнаки виконали вежі. Добрими були два монтажі, перший мгра В. Бородача, другий мгра А. Стебельської, „Поклін Дмитрові Донцову", які виконали дружинники. У мистецькій програмі виступали: дівочий хор „Діброва" і трубна оркестра „Батурин", виступ дівочого квартету з Віндзору. та виступ учасників мандрівного таборування по Канаді. Окремо змагалися спортовці у відбиванці, футболі і інших грах. Хоча ціла програма проходила під знаком понад 90 ступенів горячі, молодь бадьоро брала участь у змаганнях.

Українська телепрограма. Завдяки невтомній праці кількох ентузіястів цієї справи, Торонтонська українська громада, вже на самому початку, може похвалитися успіхами. Дитяча програма „У тітки Квітки" користується неабиякою популярністю і здобула вже кілька нагород. Тепер на черзі, вже двічі, появилася на сітці СІТІ ТВ, під назвою „КЕЧ 79" вдала програма у формі панелю із кількома розваговими, музичними вставками. Організатором програми — є Олена Глібович, громадська діячка, керівник квартету „Верховина". Модератором програми - панелю був мґр Ю. Шимко, з участю А. Семотюка, І. Фецана. Із співами на програмі виступав Т. Шинович, а продуцентом був талановитий українець, продуцент СІТІ ТВ В. Гандера. Програму варто було бачити і чути, бо вона доказала, що в нас вже тепер є знамениті сили, що програму ставити на високому рівні. Над запровадженням сталих телепрограм працює місцеве Від. КУК, а зокрема його голова д-р П. Глібович, який добирає собі ще більше ентузіястів, та вірить, що у короткому часі, українці Торонта і околиць, а можливо і цілої Канади, будуть могти з приємністю оглядати наші програми на телевізії.

„Марічка" — новий український фільм. Єдина у вільному світі професійна українська фільмова установа КАНУКР, якої президентом і продуцентом є Володимир Васік, закінчує накручувати в Ошавській кіностудії, кольоровий, повнометражний фільм „Марічка". Над оформленням фільму працює двох режисерів — Михайло Зенон і Володимир Бачинський. Дотепершні фільми „Жорстокі світанки" і „Ніколи не забуду", знайшли повне признання і популярність у нашій спільноті, бо своїм змістом яких були епізоди останнього періоду визвольних змагань українського народу і його славної УПа, підтвердили, що продуценти і установа КАНУКР, поставили на перше місце зміст, побіч бизнесу. Вони цілком добре і напевно з більшим матеріяльним успіхом могли б накручувати „модні" у наших днях фільми. Зміст фільму „Марічка" взятий з часів Першої світової війни, з життя Січових Стрільців на тлі мальовничого гуцульського села і його жителів. Маємо надію, що вже у скорому часі цей фільм появиться на екранах.

З піснею на устах. Мистецькі ансамблі СУМ в Торонті; Чоловічий хор „Прометей", дівочий хор „Діброва" і трубна оркестра „Батурин" під проводом мгра В. Кардаша заплянували мистецький похід на „підбій" Америки. Згідно із пляном у багатьох більших містах ЗСА, заповіджені концерти, у них гомоном степів, щебетанням дібров, ритмом полонин — прогомоніла Луна України; 15 вересня ц.р. в Чікаго, 16 вересня у Детройті, а 6 і 7-го жовтня ц.р. виступить її своїм концертом у Н.Йорку. Разом із ансамблями СУМ виступатиме танковий танцювальний ансамбль „Дунай" із Ст. Кетеринс під керівництвом Ореста Самця. Понад 150 виконавців беруть участь у виступах.

Пластовий табір „Стежки Культури". Пластове плем'я „Перші Стежі" зорганізувало табір „Стежками Культури" на Пластовій оселі „Січ" у Грефтоні. Ціллю табору — познайомити молодь з українською культурою минулого і сучасного та зрозуміти її ролю у світі. Гутірки - дискусії, із визначними прелеґентами спонукували учасників до самодіяльності у таких ділянках, як народне мистецтво, журналістика, музика, танки, драматичне мистецтво та фотографування. Табір відвідало ряд визначних осіб, які провели гутірки. Табір відбув дві екскурсії — до Стратфорду на Шекспірівський фестиваль, та до Ніягара Фоллс на фестиваль Бернарда Шова, як також відвідано В-во „Гомін України". Понад 65 учасників-ць табору „пройшли", стежками культури, з метою її дальшого плекання і розвою. Коменданткою табору була пл. сен. Оксана Соколик.

Окружні Збори УНС. 28-го вересня ц.р. о 7.30 год. вечора в залі інституту св. Володимира при вул. Спадайна, відбудуться осінні організаційні збори всіх відділів Торонтської Округи. Участь у зборах візьмуть члени управ відділів, організатори, конвенційні делегати, та члени Головного Уряду УНС. Ціль зборів — посилення передконвенційної організаційної кампанії, за більше число присвднання нових членів.

В. Дідюк

ШИРОКО РОЗГОРТАЄТЬСЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

приїзду нових поселенців і теперішнього виїзду молоді і активних членів із околиці. Пані О. Маліщак, секретарка 29-го Відділу із Нантікоку, подала звіт із спільно влаштованого ювілейного свята з нагоди 80-річчя „Свободи" у Лейквуд Парку, у підготові якого брали участь представники Округи.

З черги проф. Іван Телюк у своїй доповіді підкреслив основні різниці між комерційними забезпеченевими підприємствами та братськими установами, вказуючи на вищість братських союзів. Доповідач зокрема підкреслив важливу ролю УНСоюзу в нашій спільноті в Америці, удоволюючи при цьому можливість суспільної праці в УНС для всіх без різниці наших громадян в Америці. Після доповіді відбулася дискусія, під час якої порушено такі справи, як: квота Округи, 80-річчя „Свободи" в Лейквуді, скорочення платності вкладок для старших віком членів, таборування дітей на „Союзівці", позички і інше. Основною темою дискусії була справа конечного зросту членства Округи, щоб виконати квоту придбання 35 нових членів. В дискусії брали участь пані: Турчин, Ваславська, Лукач і Маліщак та панове: Гук, Юриста, Стефурин, Остапів і інші. На запити відповідали проф. І. Телюк і мґр Р. Дяків. Намічено плян підсиленої кампанії. Для цієї мети відбудуться ще додаткові збори союзових діячів Округи в листопаді ц.р.

НА ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗБОРАХ ОКРУГИ БОСТОНУ

Бостон. — Минулої суботи, 29-го вересня 1973 р. тут у приміщенні української католицької церкви відбулися організаційні збори, якими керувала головна радна д-р Анна Чопик, а головну доповідь виголосив головний секретар д-р Ярослав Падох. Доповідач підкреслив виїмкову вагу цьогорічної кампанії, спрямованої на збільшення числа членів УНС, щоб не лише покрити дотеперішній недобір членів, але й приготовити на нову конвенцію значний їх приріст. З'ясувавши стан УНС в цілому та місцевої Округи зокрема, доповідач підмітив окремі заслуги секретарів місцевих Відділів: пані Анни Ремик, Дмитра Ґалонзки та Володимира Федорова, яким вручила срібні ювілейні відзнаки, видані з нагоди 80-річчя „Свободи", д-р Анна Чопик. Нагороджені секретарі запевнювали про готовість доповнити число досі придбаних в цім році членів бодай до 25, щоб придбати також золоту відзнаку. На зборах були приявні урядовці всіх Відділів крім одного з Манчестеру. З'ясовуючи місцеву діяльність Відділів УНС, голова Округи д-р Анна Чопик підкреслила особливо живу діяльність Відділу ч. 238, яка під проводом своїх урядовців, а зокрема секретарки пані Ремик, веде живу братсько - товариську активність. Між іншим, 15-го вересня Відділ відбув свій річний баль, прибутки з якого передано дев'ятьом студентам, членам Відділу, для допомоги в їх студіях. Крім того зложено пожертву сто долярів для українознавчої школи місцевої православної церкви. Після дискусії, що слідувала по звітах і доповідях, в яких забирали слово пп. Миколенко, Ґалонзка, Федорів, Волощук, Сидорчук і ін., в гостинних кімнатах парохії й в приявності її пароха і місцевого декана о. Степана Чомка, при каві й чаю та солодкім, продовжувалися розмови на союзові й загально громадські теми.

ОКРУГА УНС ВУНСАКЕТУ ВІДБУЛА ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Сентрал Фоллс, Р. І. — Минулої неділі, 30-го вересня 1973 р., тут відбулися Загальні збори Вунсакетської Округи УНС, получені з організаційною нарадою в справі осінньої фази піврічної, передконвенційної кампанії за значне підвищення кількости членів УНС. Збори відкрив голова Округи Іван Даннлюк, який привітав приявних на зборах головного секретаря д-ра Ярослава Падоха та головну радну й голову сусідньої Бостонської Округи д-р Анну Чопик. Після пошанування пам'яті померлих в минулім році членів, окружні урядовці склали звіт, а Контрольна комісія запропонувала дати звільнення окружній управі, що й схвалено. Після того приявні головні урядовці виголосили доповіді, в яких з'ясували загальний стан УНС, пояснили мету і засоби передконвенційної кампанії й закликали приявних секретарів, щоб вони збільшили свою працю та свої успіхи в останніх місяцях року при співпраці усіх відділових урядовців. Д-р Я. Падох підмічував, що недоліком нашої організаційної акції є передовсім це, що відділові урядовці складають усю працю на секретарів, а потрібно всі обов'язки Відділів, передовсім забезпечування нових членів, вести разом, силами усіх урядовців. Д-р Анна Чопик звернулася особливо до англомовних учасників наради та тут народженої молоді, закликаючи їх до тісного зв'язку зі своєю українською громадою до живої активности в рямках УНС, користування англомовними виданнями УНС, передовсім Енциклопедією, відвідування Союзівки тощо. Після дискусії над звітами та промовами головних урядовців, в якій забирали голос д-р Ярослав Коропей, п. Іваницький, п. Лаба й інші, переведено вибори нової Окружної Управи, до якої ввійшли: Леон Гардінґ — голова, Іван Даннлюк – перший і Михайло Попович — другий містоголови, Володимир Кіндерфорський — касир, Степан Кречковський — секретар і Дмитро Василик — заступник секретаря. До Контрольної комісії обрано Юрія Тренклера, Володимира Николишина і пані Джін Бардачевську. На сім Відділів Округи були приявні делеґати шести Відділів. Зборами проводив місцевий громадський діяч, ветеринарний лікар д-р Осип Коропей, а секретарював проф. Флис. Після зборів попередня управа Округи під проводом п. Данилюка влаштувала для приявних прийняття.

Пассейкська візантійська дієцезія...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

риканські русини 3-ох поколінь.

Друга частина ювілею відбувалася в реставрації „Камео", в сусідньому Гарфілді, де зібралося б. 800 гостей, згадані репрезентанти та біля 70 священників. Приявних привітав Митрополит, Стефан, поблагословив, відспівали „Царю Небесний" і святочну вечерю відкрито. Старостував монс. Фома Долинай із Бриджпорту, якого представив гостям ген. вікарій Єпархії о. Георгій Дюриш. Святочне слово виголосив Митрополит Кир Стефан. Привітання від Св. Отця Павла VI та від Східної Конгреґації для візантійських обрядів відчитав Архиєпископ Марійо Беріні, секретар Східної Конгреґації, який підкреслив широкий зріст „Вашого візантійського обряду". Це було адресовано до церков американських русинів. Заключне слово подяки висловив Кир Михаїл, який підкреслив важливість пассейської дієцезії, що дала „для нашого візантійського обряду Митрополита і трьох єпископів". Відспіванням „Достойно єсть" закінчено Ювілейний Бенкет.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 14-го ЖОВТНЯ 1973 р.

MONESSEN, Pa. Місячні збори 338 Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Залі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Аве. Проситься чл. прибути і виріняти вкладки. — П. Янковський, предс., М. Куць, секретар.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі. — П. Дзюба, гол., М. Дилак, касир, В. Попович, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці 38-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в приміщенні Укр.-Амер. Клюбу, 292 Гадсон Авеню. Проситься чл. прибути. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.

ТАРЗАН, Ч. 7004. Зна хар виконує свій задум

В той час як село спить. — Таємна постать виходить із хатини. — Ніч наповнюється диявольським сміхом... Ха-ха-ха-ха! Постать простує до багнища, несучи наповнену напоєм посудину.

Вчасним ранком, на другий день... Прокиньтесь, Буту! Ходіть і погляньте, що дим із „вогненної птиці" Тарзана заподіяв нашим любим тваринам. — Незабаром ця сама доля спіткає й нас!